

19 Augusti 2020

[Insändare](#)

Ulf Jobacker: Låt vinden och solen visa vägen ur kriserna

2020 kommer att gå till historien som krisernas år. Som om inte det inte räckte med klimatkrisen, den i särklass mest uppmärksammade frågan under 2019, kastades vi också in en global hälsokris, orsakad av ett nytt virus som till dags dato smittat minst 20 miljoner människor, och tagit livet av minst 700 000.

Skåne • Onsdag 01:00

Ica kvantum i Ystad bygger solpaneler på taket, Foto: Mark Hanlon

Och som följd av detta: den djupaste ekonomiska kris som världen upplevt sedan 1930-talets depression, med BNP-fall och arbetslöshetssiffror på tvåsiffriga procenttal i många länder.

I skuggan av dessa stora, globala kriser har medierna också uppmärksammat att vi i södra Sverige även står inför en mindre – men ändå allvarlig nog – kris som gäller vår elförsörjning.

Hänger kriserna ihop? Finns det saker som vi kan göra idag för att ta oss igenom den akuta ekonomiska krisen, som också bidrar till att lösa den mera långsiktiga klimatkrisen, och samtidigt gör lokal nytta?

Sverker Sörlin, professor i miljöhistoria på KTH pekar på att kriser också är påskyndare. I en kris kan man agera för att rädda eller återställa situationen som den var förut, eller ta chansen att förändra. Att mitt i allt det problematiska och tragiska se möjligheter. Samma tanke fångar FN:s generalsekreterare, António Guterres, i formuleringen "Build Back Better"; i återhämtningen från Covid 19 måste vi se till att återuppbygga samhället och ekonomin bättre – för klimatet, miljön och framtida generationer – och inte bara återställa allt till samma läge som innan. "Build Back Better" är den devis som FN följer efter naturkatastrofer; efter återuppbyggnad ska de drabbade samhällena vara bättre rustade att stå emot framtida påfrestningar.

För det handlar ju om två olika typer av naturkatastrofer. Coronakrisen här och nu med drastiska konsekvenser. Klimatkrisen mera långsiktig och med konsekvenser som inte behöver inte drabba just mig just nu. Men med potentiellt ännu mer dramatiska konsekvenser på sikt än den kris vi just nu upplever.

Vad kan vi då göra för att påskynda omställningen mot det fossilfria välfärdssamhälle som Sverige ska vara 2045, och samtidigt stimulera sysselsättning och ekonomi?

Tomas Kåberger, professor vid Chalmers har pekat på en grundläggande förändring som sker redan nu. Lågkonjunktur och överutbud av energi medför låga priser som slår ut dyr fossil energi, samtidigt som den billigare förnybara energin fortsätter att byggas ut. Förnybar el ersätter inte bara fossil el utan också fossila bränslen i transportsektorn och industrin.

Och de ekonomiska räddningspaket som sätts i pandemikrisens kölvatten innebär att det finns kapital för satsningar som kan skapa arbetstillfällen och ekonomisk tillväxt.

Här finns en stor chans för lokalsamhället att stärka sina marknader och blomstra, inte minst längs Sydkusten som har unikt goda förutsättningar för förnybar energiproduktion, med mer vind och fler soltimmar än de flesta platser i Sverige, och samtidigt närhet till städer och industrier och ett stort och växande underskott på elproduktion i södra Sverige.

I Trelleborg finns redan Sveriges största anläggning för biogasproduktion, och Trelleborgs kommun har också tagit sikte på en ledande roll i landet när det gäller grön vätgas, som är en nyckel teknik för klara ambitiösa mål för klimat, energi och ekonomisk välfärd.

Vi är många aktörer i lokalsamhället som kan bidra till – och gynnas av – en omställning till ett miljömässigt mer hållbart samhälle. En satsning på förnybar energiproduktion av olika slag längs Sydkusten skulle skapa arbetstillfällen och affärsmöjligheter för lokalt näringsliv, och samtidigt bidra till tryggare elförsörjning, som kan locka fler företag och skattebetalare till våra kommuner.

Låt oss därför tillsammans undersöka möjligheterna som den nödvändiga globala omställningen innebär för vår lilla del av världen. Hur det nya normala kan bli det klimatsmarta, där lokalt och globalt inte är motsägelser, utan globalt ansvar går hand i hand med lokal nytta.

Ulf Jobacker, ordförande Energivision Syd - fossilfritt på sydkusten

Detta är en opinionstext i Ystads Allehanda. Åsikter som uttrycks är skribentens egna.